

**Rådsmøde nr. 3581 (transport, telekommunikation og energi - telekommunikation)
den 4.-5. december 2017**

3. Forordningsforslag om en ramme for fri udveksling af andre data end personoplysninger i Den Europæiske Union (frie datastrømme)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0495

Rådsmøde 3581 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Forslaget er sat på dagsordenen til politisk drøftelse. Sagen hører ligesom den forrige sag under erhvervsministerens ressort.

Forslaget omhandler data, som ikke er personoplysninger. Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 13. september 2017 med det overordnede formål at øge mængden af databaserede tjenester på tværs af grænserne i EU. I dag hindres databaserede tjenester i flere tilfælde af nationale restriktioner for, hvor data må opbevares.

Forslaget medfører, at krav om fysisk placering af data, der ikke kan begrundes med hensyn til offentlig sikkerhed, forbydes. Forslaget vil således forbedre virksomheders muligheder for at operere på tværs af grænserne og indrette deres forretning mere effektivt.

Regeringen støtter overordnet Kommissionens målsætning om at forbedre rammevilkår, der kan understøtte en velfungerende europæisk dataøkonomi og fremme udviklingen af databaserede forretningsmodeller.

Regeringen har i forlængelse heraf længe haft som en væsentlig prioritet at sikre frie datastrømme og har sammen med andre medlemsstater arbejdet for, at Kommissionen fremsatte et forslag, der skal fjerne alle uberettigede nationale krav om lokalisering af data.

Regeringen hilser derfor forslaget velkomment og vil arbejde for en hurtig vedtagelse.

Punkt 6. Elmarkedsdesignpakken

KOM (2016) 0861 – bilag 7 (samlenotat)
EUV alm. del (17) – bilag 180 (kommenteret dagsorden)
KOM (2016) 0864 – bilag 8 (henvendelse af 29/11-17 fra Vedvarende Energi og NOAH)
KOM (2016) 0861 – bilag 6 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)
KOM (2016) 0861 – bilag 5 (Folketingets udtalelse)
KOM (2016) 0861 – bilag 2 (faktaark)
EUV alm. del (16) – bilag 534 (præsentation fra Dansk Energi)
EUV alm. del (16) – bilag 527 (materiale til MEP-mødet 31/3-17)
EU-note (16) – E 16 (EU-note af 1/2-17)
EUV alm. del (16) – bilag 932 (udvalgsmødereferat side 1382, senest behandlet i EUV 23/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Jeg forelægger i dag fire forslag om elmarkedet til tidligt forhandlingsoplæg. Det drejer sig om forslag til revision af elmarkedsforordningen, revision af elmarkedsdirektivet, elberedskabet og ACER.

De fire forslag er tæt forbundne og udgør tilsammen den del af Kommissionens vinterpakke, der omhandler det indre marked for energi. Jeg kan i øvrigt henvise til det fremsendte samlenotat.

De fire forslag i pakken understøtter hinanden og udgør en central del af implementeringen af EU's energiunion. Forslagene skal være med til at sikre et fremtidigt indre marked, der muliggør en omkostningseffektiv integration af store mængder af vedvarende energi, sikring af forsynings sikkerheden og reduktion af omkostningerne for virksomhederne og forbrugerne. Det bør især ske gennem omfattende handel over grænser, hvor vi får gavn af hinandens ressourcer.

De fire forslag regulerer tilsammen engrosmarkedet, detailmarkedet, hvad der skal gælde i de nødsituationer, hvor der opstår mangel på el, og hvordan man sikrer en ordentlig håndhævelse af reglerne.

FO a) Forordningsforslag om det indre marked for elektricitet

– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 0861

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den første sag, som jeg vil nævne til forhandlingsoplæg, handler om forslaget til revision af elmarkedsforordningen, som skal sikre et velfungerende europæisk elmarked. Forslaget regulerer engrosmarkedet.

Regeringen støtter Kommissionens forslag. Danmark og Norden er allerede langt fremme på dette område, og Kommissionens forslag er også tydeligt inspireret af den nordiske indretning af elmarkedet.

Jeg vil i gennemgangen fokusere på forslaget fem hovedområder: 1) Udvidelse af markedsprincipper, 2) bedre udnyttelse af det europæiske elnet, 3) kapacitetsmekanismer, 4) øget regionalt samarbejde og 5) brug af indtægter fra grænseoverskridende handel.

Forslaget om at udvide de grundlæggende markedsprincipper skal være med til at sikre bedre konkurrence og klare prissignaler for markedsaktører. Det handler bl.a. om, at det er prisen, som afgør, hvilke typer produktion der anvendes, og at priserne skal sende retvisende signaler om, hvorvidt der er knaphed i elsystemet.

Der er tale om en tilnærmelse af principper, der allerede eksisterer på det nordiske elmarked. Regeringen støtter derfor en udvidelse af markedsreglerne, der kan sikre fleksibilitet, bedre konkurrence og klare prissignaler. Regeringen arbejder samtidig for, at balanceansvar udvides til flere markedsaktører, at prioriteret adgang til nogle former for produktion bliver afskaffet eller reduceret, i takt med at andelen af vedvarende energi øges, og at politiske prisgrænser på engrosmarkedet afskaffes.

Kommissionen lægger desuden op til at sikre, at der sker en bedre udnyttelse af det europæiske elnet. Dette skal ske ved, at det underliggende elnet skal kunne transportere el fra der, hvor produktionen ligger, til der, hvor forbruget er.

En effektiv opdeling af prisområder for el i Europa vil bidrage til at skabe balance i systemet. Regeringen lægger derfor vægt på, at forslaget indeholder nogle klare rammebetingelser i forhold til at sikre en effektiv opdeling af budområder. Regeringen arbejder desuden for, at der sikres en hensigtsmæssig inddragelse af de berørte medlemsstater i processen.

Regeringen støtter Kommissionen i, at håndtering af fysiske begrænsninger i elnettet bør følge princippet om fri bevægelighed af varer. Hvis der skal være undtagelser, bør de begrænses til et minimum og være begrundet i saglige hensyn som f.eks. opretholdelse af sikkerheden i elsystemet.

Ifølge forslaget kan kapacitetsmekanismer kun anvendes, hvis medlemsstaterne kan dokumentere, at der er behov for at etablere dette i deres elsystem. En kapacitetsmekanisme er udtryk for, at staten betaler for noget kapacitet, hvis de er bekymret for, om markedet i sig selv kan sikre tilstrækkelig kapacitet til at møde forbrugernes behov. Regeringen støtter Kommissionens forslag, da det kan fremme grænseoverskridende handel og minimere behovet for national back-up-kapacitet.

Som en del af dette forslag foreslår Kommissionen, at der sættes en CO₂-grænse på 550 gram per kWh for kapacitetsmekanismer. Det betyder, at kapacitetsmekanismer i form af for eksempel kraftværker, som udleder mere CO₂ end grænseværdien, ikke kan modtage støtte. Regeringen er imod, at der gives statsstøtte til fossile brændsler, og støtter derfor Kommissionens forslag.

Kommissionen har, for så vidt angår øget regionalt samarbejde mellem transmissionsselskaberne, foreslået, at der etableres regionale driftscentre, hvori der sidder repræsentanter fra regionens transmissionsselskaber.

Kommissionens forslag går ud på at tilføje disse sammenslutninger flere opgaver, da det bl.a. vil øge gennemsigtigheden i transmissionsselskabernes beslutninger og derigennem optimere driften af de europæiske elsystemer.

Regeringen støtter Kommissionens forslag, men er også opmærksom på, at det kan være nødvendigt med fleksibilitet i forhold til bl.a. sammenslutningernes opgaveportefølje samt hvor bindende deres anbefalinger bør være.

I den forbindelse støtter regeringen også Kommissionens forslag om, at der bør oprettes en sammenslutning af europæiske distributionsselskaber, hvor distributionsselskaberne er repræsenteret med et medlem pr. medlemsstat. Vores netselskaber kommer til at spille en større rolle i fremtidens mere fleksible elsystem. Derfor er det vigtigt, at de får en stærkere stemme på europæisk niveau.

Kommissionen har tillige stillet et forslag om, at de indtægter, som vi får fra vores internationale forbindelser – de såkaldte flaskehalsindtægter – ikke længere må anvendes til at nedsætte nettarifene med.

Regeringen ønsker principielt ikke øremærkning af nationale midler i EU-regulering.

Regeringen lægger derfor vægt på, at det fortsat skal være muligt at anvende flaskehalsindtægter til nedsættelse af nettarifene.

Pakken blev behandlet under ét. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod.

FO   **b) Direktivforslag om fælles regler for det indre marked for elektricitet**
    – *Tidlig forelæggelse*
    KOM (2016) 0864

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den anden sag, jeg vil forelægge, er forslaget om revision af elmarkedsdirektivet. Forslaget retter sig mod detailmarkedet og handler om, hvordan vi får sikret et mere integreret, forbrugerorienteret og fleksibelt elmarked i EU.

Jeg vil fokusere på tre elementer i forslaget: øget fokus på forbrugerne, øget fokus på distributionsselskabernes rolle i elmarkedet og fleksibilitetsselementer i elsystemet.

Regeringen støtter forslag, som kan styrke forbrugernes rettigheder og gøre det lettere at være forbruger. Regeringen lægger dog i den sammenhæng vægt på, at medlemsstaterne ud fra et omkostningseffektivt hensyn har fleksibilitet til at kunne vælge, hvor forbrugerne skal kunne tilgå informationer om priser og forbrug. En elregning bør f.eks. være simpel og kun indeholde de mest centrale oplysninger, mens resten i stedet bør kunne tilgås digitalt.

Forslaget lægger også op til at aktivere forbrugerne, så de kan tilpasse deres forbrug efter priserne. Det sker bl.a. ved at stille krav om udrulning af fjernaflæste målere og krav om, at forbrugerne skal tilbydes dynamiske elpriser. Det vil sige høje elpriser, når der er knaphed i elsystemet, og lave elpriser, når der er megen produktion.

FO Regeringen støtter forslag, som har til formål at aktivere forbrugerne. Regeringen lægger vægt på, at landene får fleksibilitet til at etablere rammer for, at markedet kan udvikle og tilbyde forbrugerne adgang til dynamiske prisprodukter. Og at landene får fleksibilitet til at vælge, om afregningsfrekvensen i detailmarkedet skal følge engrosmarkedet, hvor dette er omkostningseffektivt og teknisk muligt, og hvor forbrugeren vil kunne opnå fordele derved.

Kommissionen foreslår endelig med hensyn til forbrugerne at indføre regler, som fremmer en markedsbaseret prisdannelse. Regeringen støtter Kommissionens forslag om at udfase regulerede priser for elforbrugere og arbejder for, at udfasningen af regulerede priser bør ske inden 5 år efter direktivets vedtagelse. I Danmark anvendes der ikke regulerede priser, da vi beskytter særligt udsatte husstande gennem vores socialpolitik.

Regeringen lægger desuden vægt på, at regulerede priser for forbrugerne i andre medlemsstater ikke må påvirke priserne i engrosmarkedet og i øvrigt skal påvirke andre forbrugere og markedsaktører mindst muligt.

Kommissionen har i forhold til forslaget øgede fokus på distributionsselskabernes rolle foreslået, at selskaberne hvert andet år skal udarbejde netudviklingsplaner, der indeholder planlagte investeringer over de kommende 5-10 år. Formålet hermed er at tilskynde og øge effektiviteten af driften af nettet.

Regeringen støtter generelt, at distributionsselskaberne skal spille en større rolle i fremtidens elsystem. Derfor støtter regeringen også, at distributionsselskaberne skal tilskyndes til effektiv drift af distributionsnettet, og at dette bl.a. skal ske via netudviklingsplaner.

Netudviklingsplanerne kan være med til at øge transparensen af deres investeringer og sikre, at der bliver et marked for bl.a. fleksibilitetsydelse.

Regeringen støtter desuden forslaget om, at det skal være muligt at tilslutte lagringsfaciliteter til distributionsnettet, og at distributionsselskaberne kun under særlige omstændigheder selv må eje sådanne faciliteter. Regeringen finder ligesom Kommissionen, at det så vidt muligt bør være markedet, som skal eje og drive lagringsfaciliteter som ladestandere og batterier.

Regeringen støtter endvidere Kommissionens forslag om, at det skal være muligt at anvende markedsbaserede mekanismer til levering af lagringsfaciliteter eller anlæg, der leverer systemydelser. Systemydelser er enheder, som hjælper til at holde elsystemet i konstant balance. Dette vil være med til at sikre en fair prissætning for leverancer af ydelser til elnettet. Regeringen lægger desuden vægt på, at dette også bør gælde for netkomponenter såsom højspændingskabler og transformerstationer.

Pakken blev behandlet under et. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod.

FO c) Forordningsforslag om beredskab i elsektoren (elforsyningsikkerhedsforslaget)
– Tidlig forelæggelse
KOM (2016) 0862

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den tredje sag, jeg vil nævne, er elberedskabsforslaget, der handler om, hvordan medlemsstaterne skal samarbejde i situationer med elmangel. Klare regler for håndtering af elkriserituationer er vigtigt i forhold til at sikre åbenhed og tillid på de europæiske elmarkeder.

Vi samarbejder allerede om dette på nordisk plan. Det nordiske beredskabssamarbejde, der er opbygget over mange år, bygger på tillid. Sådan er det desværre ikke i hele EU.

Forslaget indeholder derfor krav om regional koordinering af elberedskabet. Medlemsstaterne skal lave både nationale og regionale beredskabsplaner baseret på sårbarhedsvurderinger. Dvs. planer for, hvordan man løser problemer, og hvordan der sikres el til forbrugerne, mens nettet er nede.

FO Regeringen støtter en regional koordinering af elberedskabet, og at der sikres gennemsigtighed i beredskabsplanlægningen, således at markedet kan fungere så længe som muligt – også i en krisesituation.

Regeringen støtter også, at der skal være klare regler og gennemsigtighed for, hvornår medlemsstaterne anvender ikkemarkedsbaserede tiltag. F.eks. at medlemsstaterne ikke må suspendere markedet af nationale hensyn i tilfælde af en elkriserituation.

Landene må således ikke lukke energigrænserne, fordi de i en kold vinter vil undgå nabolandes efterspørgsel og derved højere priser.

Regeringen lægger vægt på, at den konkrete regulering ikke giver mulighed for at afbryde det internationale elmarked med henvisning til informationer, der af sikkerhedspolitiske hensyn ikke kan deles. Der skal være gennemsigtighed mellem landene.

Regeringen arbejder for, at kriterierne for at afbryde elmarkedet gøres konkrete, og for, at behovet for inddragelse af fortrolige oplysninger i beredskabsarbejdet minimeres så vidt muligt.

Forslaget stiller også krav om, at de regionale beredskabsplaner skal indeholde planer for national forbrugsbegrænsning.

Regeringen vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt, at det på regionalt niveau alene aftales, at medlemsstaterne skal støtte hinanden hver især ved at iværksætte forbrugsbegrænsninger i overensstemmelse med nationale procedurer.

Regeringen lægger derfor vægt på, at planerne for forbrugsbegrænsning skal kunne basere sig på eventuelle eksisterende nationale procedurer. På det danske elmarked er der f.eks. allerede indgået kontrakter med enkelte virksomheder, som mod kompensation har accepteret at blive afbrudt, såfremt der er mangel på el.

For den konkrete beredskabsplanlægning lægger regeringen vægt på, at de enkelte virksomheder får fleksibilitet til at inddrage lokale forhold i deres beredskabsplanlægning.

Regeringen arbejder derfor for, at den lokale beredskabsplanlægning ikke underlægges formatkrav, der begrænser muligheden for at tilgodese lokale forhold, som kan effektivisere planlægningen som håndtering af en beredskabssituation.

Pakken blev behandlet under et. Se punkt 6d.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod.

FO d) Forordningsforslag om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (ACER)

– *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 0863

Den fjerde sag, jeg vil nævne, er forslaget til en ændring af det europæiske energiagentur – også kaldet ACER. Forslaget skal sørge for, at spillereglerne på de europæiske elmarkeder bliver overholdt.

Da de øvrige tre elmarkedsforslag er med til at udvide samarbejdet mellem de europæiske lande og vores elmarkeder, er det også nødvendigt at opdatere ACER's beføjelser, så de kan følge med det udvidede samarbejde og håndhæve reglerne.

FO I forslaget får ACER udvidet og styrket sine kompetencer. Regeringen støtter forslaget og prioriterer i særdeleshed tre elementer.

For det første at ACER fremadrettet direkte kan godkende vilkår, betingelser og metoder, der er udarbejdet i medfør af netværksreglerne og vejledninger.

For det andet at regionale beslutninger kan overføres til ACER med mulighed for at oprette et regionalt underudvalg bestående af de berørte medlemsstater for at fremme løsninger og samtidig sikre overholdelse af de europæiske regler.

For det tredje at ACER sikres de fornødne kompetencer til effektivt at håndhæve de fælles regler på elmarkedet, herunder ved at træffe beslutninger i sager af grænseoverskridende karakter.

Regeringen støtter desuden, at stemmereglerne i ACER ændres, således at ACER's repræsentantskab fremadrettet skal tage beslutninger med simpelt flertal frem for to tredjedele flertal. Der er tale om en ensretning af stemmereglerne i ACER, så den følger den fælles erklæring og tilgang til EU's decentraliserede agenturer.

Afslutningsvis lægger regeringen vægt på, at yderligere ressourcer til europæiske agenturer finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget.

Søren Egge Rasmussen mente, at forslagene var gennemført centralistisk silotænkning, hvad angår elproduktionen. Med den stigende andel vedvarende energi i elproduktionen skal det håndteres, så det bliver en del af den silo, der indtil videre hedder fjernvarme, og en silo, der hedder energitransport, som skal omstilles til el. Den nedbrydning af siloer tog disse forslag ikke hensyn til. De havde udelukkende fokus på ensretningen af et elmarked hen over grænserne. I Danmark er der snarere behov for nogle rammer, som i højere grad giver mulighed for at ændre på det samlede system.

Søren Egge Rasmussen var klar over, at regeringen ikke støttede den del af Kommissionens indstilling, der handler om, at flaskehalsindtægter fremover vil medføre lavere elpriser. Tidligere havde man skitseret, at f.eks. Viking Link ville kunne give et samfundsøkonomisk overskud på 2,9-4,7 mia. kr. At det samlede regnskab var positivt, skyldtes flaskehalsindtægter på 8-9 mia., som skal deles med Storbritannien, og som gør, at det alligevel ikke bliver så dyrt for forbrugerne. Man ender på et regnskab, hvor det for almindelige forbrugere bliver 10-50 kr. dyrere, og for en virksomhed med 10 GW forbrug vil der være en ekstraomkostning på 20.000-100.000 kr. Hvis Kommissionens forslag gennemføres, bryder økonomien for Viking Link sammen, og projektet vil med al sandsynlighed give et underskud eller i heldigste fald et plus på 0,2 mia. kr. Det betyder, at udgifterne for almindelige forbrugere vil stige til mellem 75 og 135 kr. om året i 40 år. Dermed er det en sikker investering, da forbrugerne vil betale for en fejlinvestering.

Var ministeren bekendt med, at økonomien i Viking Link ikke hænger sammen, hvis flaskehalsindtægterne ændres, så de ikke kan medføre lavere nettariffer.

Rasmus Nordqvist mente, at grænsen på 550 gram CO₂ pr. kW er meget høj. Var ministeren enig med ham i, at den burde være betydeligt lavere? Han spurgte desuden til regeringens holdning til høringssvarene fra VedvarendeEnergi og Det Økologiske Råd, der udtrykker bekymring om direktivets konsekvenser for lokal vedvarende energiproduktion, som den grønne omstilling er afhængig af.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om ministeren ville stå hårdt på, at den nye ekspertgruppe, der skal nedsættes i EU DSO-enheden, får en dansk repræsentant. Det forlød, at Kommissionen ikke ønsker repræsentation fra alle lande.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at det er et grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt man ønsker et europæisk elmarked, hvor elektriciteten flyder på tværs af grænserne. Med dette forslag vil man fastlægge regler for, hvordan elmarkedet skal fungere, så energien flyder bedst muligt, hvordan man sikrer tilsynet, og hvordan man sikrer, at man også i krisesituationer kan garantere for strøm til det basale energiforbrug. Man vil også se på, hvordan man undgår at opbygge unødvendig kapacitet – det var der jo bred enighed om i Danmark – og på, at landene beskytter deres egne markeder i forhold til prisdannelse. Det er et europæisk projekt, hvor den nordiske model for, hvordan man sikrer, at elektriciteten flyder på tværs af landegrænserne, og at der er et stærkt samarbejde, hvor den grønne strøm får forrang. Det er egentlig en kopi heraf, og bl.a. derfor har Danmark værtskabet for EU's infrastrukturforum for el.

Der vil med stadig være mulighed for føre en national energipolitik. Danmark vil stadig kunne sikre, at el kommer ud i flere dele af samfundet og kommer til at udgøre en større del af fjernvarmesektoren, og at en stadig større del af det samlede elforbrug bliver baseret på grøn og vedvarende energi. Når man får en elproduktion, som i stadig stigende grad bliver afhængig af vejret, er landene tilsvarende mere afhængige af at være koblet op med hinanden. Derfor havde man taget initiativ til Viking Link og COBRA-kablet til Holland, og derfor fastholder man fokus på at styrke forbindelserne til Norge, Sverige, Tyskland og Holland for at sikre, at der altid er forsyningssikkerhed og de bedste muligheder for grøn omstilling, samtidig med at vedvarende energi kan udbygges massivt i hele EU.

På spørgsmålet om flaskehalsindtægter svarede han, at regeringen støtter udnyttelse af flaskehalsindtægter til at nedsætte tariffene med. Den mulighed vil Kommissionen fjerne, men det er der ikke flertal for i Rådet.

På spørgsmålet om Viking Link svarede han, at kablet ifølge regeringens beregninger, som var oversendt til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, er en ganske god forretning for de danske elforbrugere, og at det er med til at sikre forsyningssikkerheden i både Storbritannien og Danmark.

Til Rasmus Nordqvist svarede han, at det var vanskeligt at fastsætte en præcis grænse for antallet af gram CO₂ pr. kW. Han understregede, at Danmark er modstander af at give statsstøtte til fossil energi, og med dette forslag kom man et stykke ad vejen. Han påpegede, at en grænse på 550 gram udelukker kul, men at det med forslaget stadig vil være muligt at opstille f.eks. gasturbiner, som er langt mere effektive end kul. Ved at hjælpe hinanden og ved en stadig mere udbygget kabellægning mellem landene sikrer man, at det ikke bliver nødvendigt at have kraftværker stående klar til, når der ikke er el nok i nettet. Den fornuftige drivkraft bag forslaget og EU's vinterpakke er at bruge hinandens ressourcer på tværs af landegrænserne.

Han var enig i vigtigheden af lokale energifællesskaber, som er en god dansk tradition. Det er med til at sikre en udbredt accept af den grønne omstilling, at lokale ambassadører

dermed arbejder for den. Derfor ønskede regeringen ikke at begrænse mulighederne for, at der kan etableres lokale energifællesskaber i de andre lande.

Til Kenneth Kristensen Berth svarede han, at Danmark arbejder på højtryk for at sikre, at også små lande er tilstrækkeligt repræsenteret i EU DSO-enheden. Der vil blive etableret en særskilt arbejdsgruppe med en repræsentant fra hvert af de 28 medlemslande, som har til formål at holde øje med, hvilke effekter EU DSO-enhedens bestyrelses tiltag vil få i de enkelte lande og rapportere om det til bestyrelsen og alle medlemslande. Det er sandsynligt, at ikke alle lande vil være repræsenteret i bestyrelsen.

Søren Egge Rasmussen mente, at forslagene var gennemsyrede af, at der skulle være mest mulig handel over grænserne. Det er en anden strategi, end hvis man på nationalt plan først og fremmest sikrer sig, at man opnår en god selvforsyning, som giver en forsyningssikkerhed, men hvor der samtidig skal være nogle kabler hen over grænserne, som kan øge forsyningssikkerheden og eksportere overskydende strøm. Der er vid forskel på, hvilken strategi man lægger vægt på, og ministeren havde endnu ikke erkendt, at den danske elforsyning bør bestå af 20 pct. solcellestrøm. Det ville være en fornuftig blanding, hvis den vedvarende energi ikke bare kom til at bestå mest muligt af vindmøller, som kan eksporteres. Forsyningen i Danmark bør først og fremmest dække landets behov. Hvis man kun tager hensyn til, hvad EU kræver, bliver fokus et andet. Så ender man med løsninger, hvor man skal have nye kabler til Storbritannien til 11 mia. kr., som så betales af forbrugerne via højere priser. Den erkendelse mente han manglede hos regeringen, når den forholder sig til forslag fra EU.

Han spurgte desuden, om el produceret på brunkul i Tyskland ikke kan eksporteres via Viking Link til Storbritannien. Og havde det i denne sammenhæng nogen betydning, at ministeren under COP 23 underskrev en aftale om, at kul skal udfases fra elforsyningen i 2030? Betød udfasningen udelukkende, at man skal udfase kullene selv, eller betyder den også, at man ikke må importere kulkraft fra andre lande? I sidste fald har de kabler, man lægger til udlandet, endnu mindre betydning.

Rasmus Nordqvist delte regeringens synspunkt om, at omstilling til grøn energi fordrer, at elektriciteten flyder frit på tværs af grænserne. Han blev dog bekymret, når han læste høringssvarene vedrørende forordningen og især direktivet om, at der pludselig bliver sat barrierer op for den lokale, vedvarende energiproduktion, som ellers burde indgå som en integreret del af strategien for omstilling til grøn energi. Den er nødvendig ikke mindst i Tyskland, som hidtil har gjort brug af mange kulkraftværker. Regeringens forhandlingsoplæg var lidt vagt: Man bakkede op, hilste velkommen og lagde vægt på ting, men det var uklart, hvor man lagde vægten i forhandlingerne. Var det fordi, at det var tidligt i forhandlingsforløbet, og ville regeringen derfor komme tilbage til udvalget med noget klarere i næste omgang?

Han gentog, at grænsen på de 550 gram CO₂ pr. kW er meget høj, og han kunne ikke forstå, at man ikke forfulgte danske ambitioner ved at forsøge at presse grænsen ned på 400 gram for at modvirke pres fra andre lande i den modsatte retning.

Holger K. Nielsen påpegede, at VedvarendeEnergi i sit høringssvar havde sagt, at direktivet ville medføre forringede produktionsvilkår for lokale producenter af vedvarende energi. Det gjaldt bl.a. områder som rettigheder og lastfordeling. Anerkendte ministeren dette, og ville regeringen arbejde for, at disse forringelser kom til at udgå af direktivet?

Kenneth Kristensen Berth tolkede ministerens svar sådan, at han ville arbejde for en dansk repræsentation i EU DSO-enheden. På den baggrund kunne Dansk Folkeparti støtte alle fire forhandlingsoplæg.

Energi-, forsynings- og klimaministeren bekræftede, at han ville arbejde for dansk repræsentation. Til Søren Egge Rasmussen svarede han, at regeringen ikke var på linje med Enhedslisten, idet regeringen netop ønskede størst mulig handel hen over grænserne. Danmark er på elsiden et transitland, som får store indtægter ved transit af el gennem Norge, Sverige og Tyskland, og landene udnytter hinandens ressourcer bedst muligt. Det var det samme tankesæt, der lå bag ideen om et europæisk elmarked. Han henviste til en nylig rapport, der viste, at den samlede effekt af et flydende europæisk elmarked uden barrierer kunne blive et tocifret milliardbeløb i euro for forbrugere og virksomheder alene. Her er Norden et foregangseksempel for det øvrige EU.

På spørgsmålet om grænsen på 550 gram CO₂ pr. kW sagde han, at det niveau var, hvad man realistisk kan komme igennem med, og det nye tal var et skridt i den rigtige retning. Han understregede, at grænsen ikke drejede sig om den normale transport mellem landene, men kommer til at gælde i situationer, hvor der ikke er tilstrækkeligt med vedvarende energikapacitet.

På spørgsmålet om udfasning af kul svarede han, at han var glad for, at Danmark var et af de første lande, der tilsluttede sig forslaget herom fra Storbritannien og Canada på COP23. Han ville meget snart tage et møde med de to tilbageværende kulkraftværker – Nordjyllandsværket og Fynsværket – for at drøfte, hvor hurtigt det ville kunne lade sig gøre at udfase kul af elproduktionen. Hvilke konsekvenser initiativet vil få for kulbaseret el over grænserne, vidste han endnu ikke, men han ville gerne senere tage en diskussion med udvalget og ordførerne om det. Danmark arbejder aktivt for at udfase kul, og han var glad for, at en række europæiske lande, herunder Sverige og Norge, har tilsluttet sig initiativet. Tyskland har ikke taget stilling på grund af de igangværende regeringsforhandlinger. Han mente, at initiativet var en ganske god begyndelse, selv om nogle gerne havde set et hurtigere tempo.

Over for Rasmus Nordqvist og Holger K. Nielsen gentog han, at regeringen ikke ønsker at begrænse muligheden for, at der etableres lokale energifællesskaber i andre lande. Det bør sikres, at der gælder de samme regler for lokale energifællesskaber som for andre markedsaktører. Der er forskel på, hvilke slags energifællesskaber det drejer sig om. Det er vigtigt, at man bakker op om initiativer, der kan hjælpe med den grønne omstilling, for den er selve drivkraften bag den danske energipolitik og organiseringen af energi i Danmark.

Søren Egge Rasmussen undrede sig over ministerens karakteristik af Danmark som et transitland. Han havde ellers en forestilling om, at Danmark var et foregangsland på

vindmøllesiden, som havde formålet at integrere strøm fra vindkraft i elsystemet med en meget høj forsyningsikkerhed, og hvor både vindmøllerne selv og håndteringen af store mængder vedvarende energi var blevet vigtige eksportartikler.

Forbrugerne havde betalt støtte til vindkraften i de første år. Nu er der udsigt til et system med en større vindproduktion, der ikke behøver støtte – men så skulle forbrugerne gerne få glæde af strømmen, i stedet for at der bare bygges nye kabler, så strømmen kan eksporteres billigst muligt.

Han mente, at der er en afgørende forskel på, om man vil satse på at være et transitland eller på at blive stadig dygtigere til at anvende den vedvarende energi hjemme, f.eks. i fjernvarmesystemet med store varmepumper, og få mere el over i transportsektoren. Han mente, at regeringen svigter på det område ved at hæmme alt, der vedrører en elektrificering af transportsektoren. Han fandt det sørgeligt at høre det europæiske fokus på mest mulig handel hen over grænserne. Det næste energiforlig, som peger frem mod 2030, skal gå i en helt anden retning, og det får man ikke ved bare at satse på en centralisering af det europæiske system. Den bedste satsning vil i stedet være at sørge for mest mulig vedvarende energi i de enkelte lande suppleret med en minimal udveksling af el over grænserne. Derfor kunne Enhedslisten ikke støtte de fire forhandlingsoplæg.

Han påpegede, at man i hovedparten af Danmark har skiftet elmålere, så de er forberedt på differentierede priser for alle forbrugere. Samtidig har man den dyre DataHub, betalt af forbrugerne, som muligvis ikke er det rigtige system til at sikre, at alle forbrugere kan få differentierede priser. Han spurgte, om DataHub og installeringen af elmålerne tilsammen har været en god investering i lyset af den kommende vedtagelse i EU.

Holger K. Nielsen sagde på vegne af Socialistisk Folkeparti, at et europæisk energimarked er fornuftigt. Han kunne dog ikke forstå, at regeringen ikke ville arbejde for, at lokal elproduktion bliver prioriteret. Både NOAH og VedvarendeEnergi opfordrede til at opprioritere den lokale produktion. Ministeren havde talt om andre lande, men man skal vel også fastholde en lokal produktion i Danmark? Holger K. Nielsen forstod på høringssvarene, at direktivet vil sætte begrænsninger for den, og gentog sit spørgsmål om, hvorvidt ministeren vil arbejde for, at de begrænsninger udgår, så man også efter vedtagelsen kan fremme lokal produktion af vedvarende energi.

Rasmus Nordqvist fandt det afgørende, at den primære prioritering ikke var indtægter, men omstilling til vedvarende energi for at imødegå klimaforandringerne. Det var kun dejligt med en økonomisk gevinst, men den var sekundær. Ministeren havde sagt lidt blødt, at regeringen ikke ville begrænse lokal energiproduktion, men hvad ville man lægge vægt på i forhandlingerne?

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede Søren Egge Rasmussen, at Danmark både er et transitland og foregangsland for omstilling til grøn energi – for regeringen går de to ting går hånd i hånd. Forudsætningen for at have 50 pct. af energibehovet dækket af vedvarende energi i 2030 er, at Danmark både kan importere og eksportere energi for at undgå situationer, hvor man skal ty til dyre kraftværker i situationer uden tilstrækkeligt med solskin og vind. Dette EU-initiativ forhindrer i øvrigt ikke, at man igangsætter nationale

initiativer. Senest var afgiften på elvarme i forbindelse med erhvervs- og vækstpakken blevet sat ned med 10 øre. Han anerkendte, at der skulle mere til, men det er dog en begyndelse, og det kan animere til udsætning af varmepumper både centralt og decentralt.

Ministeren mindede om, at der nu endelig var kommet bud på, hvordan man skal bygge vindmøllerne ved Kriegers Flak og to steder langs den jyske vestkyst. Alene de tre projekter vil samlet producere strøm til knap 1 million husstande årligt. Hvis det skal lykkes at få det ind i et dansk energisystem og samtidig sikre, at Danmark får mest mulig nytte af den grønne strøm, kræver det, at landet er koblet godt op. Han fastholdt, at Danmark er et transitland i den forstand, at Norge og Sverige er koblet op med Danmark, og heldigvis komplementerer vind- og vandkraft hinanden godt. Store mængder vedvarende energi kommer også fremover til at blive transporteret gennem Danmark. Den fælles opkobling er både værdifuld for forsyningssikkerheden og derved, at den reducerer omkostningerne i forhold til kapacitet.

Han var enig med Holger K. Nielsen og Rasmus Nordqvist om, at man skal prioritere lokale energifællesskaber, ikke mindst projekter til etablering af fjernvarmeanlæg. Han gentog, at det er drivkraften for opbakningen til den grønne omstilling hos andre end lovgiverne og de store elselskaber. Det skal samtidig sikres, at de små anlæg har balanceansvar, så samtlige danske forbrugere ikke kommer til at betale for eventuelle ubalancer, som de små anlæg kan påføre elsystemet.

Til Rasmus Nordqvist svarede han, at regeringen støtter hele pakken, fordi alle dens elementer er nødvendige – dels for at sikre, at der bliver sat skub i den grønne omstilling i EU, dels for at etablere nogle adgangsveje mellem landene, så de kan hjælpe hinanden både med den generelle kapacitet og i situationer, hvor der er knaphed på forsyning.

Søren Egge Rasmussen pegede på, at et hørings svar fra Dansk Fjernvarme angående direktivet for det fælles indre marked for elektricitet talte for i højere grad at anvende el til fjernvarme. Han fandt det lidt uklart, om Dansk Fjernvarme mente, at EU-forslagene ville skabe barrierer. Men det er vigtigt, at en eventuel overproduktion af el kan bruges i det danske fjernvarmesystem og i transportsystemet, uden at det kolliderer med markeds kræfter i EU. Kunne ministeren bekræfte, at de foreliggende forslag ikke vil forhindre Danmark i at anvende el i fjernvarmesystemet i det omfang, landet selv ønsker det?

Holger K. Nielsen spurgte, om direktivet forhindrer, at man ikke har balanceansvar. Bliver det gjort umuligt at give lokale energifællesskaber en fortrinsstilling? Han kunne forstå, at regeringen ikke ville det, og det var fair nok – det var et politisk synspunkt. Men forhindrer direktivet det? Hvad var tidsrammen for de videre forhandlinger? Han fandt det usandsynligt, at forslagene ville blive endeligt vedtaget på det foreliggende grundlag, men Socialistisk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at direktivet ikke forhindrer, at Danmark kan bruge el i fjernvarme og i øvrigt føre en national energipolitik. Med de enorme mængder af grøn el, der er på vej, bl.a. som følge af de tre vindmøllepakker, er det oplagt, at Danmark fortsat tager nationale initiativer. Regeringen og Folketinget er således meget

optaget af udnyttelsen af varmepumper, bl.a. i forbindelse med den kommende energiaftale. Den fælles ambition er uafhængighed af fossil energi i 2050.

Ministeren præciserede, at EU's forslag om balanceansvar går ud på, at alle markedsaktører skal have det. Han gentog, at det var vigtigt med lokale energifællesskaber, men at de skal påtage sig et balanceansvar.

Han ville i dag bede udvalget om et forhandlingsoplæg, og hvordan det endte på energiministermødet den 18. december, vil han vende tilbage til.

Søren Egge Rasmussen gentog sit spørgsmål om DataHub. Medførte EU's forslag nu, at dele af Danmarks investeringer ikke vil leve op til Kommissionens krav?

Han glædede sig over, at ministeren erkendte mulighederne i den el, der vil komme fra de nye havvindmølleparker, som kan dække elforbruget i 1 million husstande. Han mente, at Danmark derfor skal have gang i elektrificeringen af transportsektoren. Det skal desuden afklares, hvordan man på mest fornuftig vis kan få el ind i varmepumper og bruger den vedvarende energi, landet har understøttet.

Rasmus Nordqvist mente ikke, at den lokale produktion af vedvarende energi var beskyttet tilstrækkeligt i de to første forhandlingsoplæg, så de mandater kunne Alternativet ikke give. Men Alternativet ville gerne støtte de to sidste forhandlingsoplæg.

Energi-, forsynings- og klimaministeren svarede, at DataHub ikke var til diskussion i EU – det var et nationalt tiltag. Fjernaflæste målere indgår dog i forslaget, og det glædede ministeren, for hermed kan forbrugerne følge med i deres eget energiforbrug, og afregninger kan differentieres. Han var villig til at uddybe om DataHub i et skriftligt svar.

Ministeren konkluderede, at energipolitikken i EU og den nationale energipolitik ikke udelukker hinanden – Danmarks energipolitik kommer til at gå på to ben, hvilket er forudsætningen for den grønne omstilling. Han glædede sig over, at også Enhedslisten er optaget af at få el ud i flere dele af samfundet, så den fossile energi kan fortrænges.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod.